HYVINVONININ JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN LAUTAKUNTA

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. TOIMINTA-AJATUS

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtäviin sisältyy kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palvelujen tuottaminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelman valmistelu, ylläpito ja seuranta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan tehtävänä on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä lautakunnan alaisten palveluiden tuottaminen. HYTE-lautakunta edistää myös kuntalaisten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia heitä koskevassa päätöksenteossa.

2. TAVOITTEET JA MITTARIT

KÄRSÄMÄESTÄ PUHEENAIHE		
TAVOITE	**TOIMENPIDE/HANKE**	**MITTARI**
Maaseutuelämän ylistys	kuntalaisten aktivointi viestinnässä	näkyvyys eri medioissa
Kuntamielikuvan kehittäminen	Harrastusmahdollisuuksien esittely tiedottaminen	harrastemessut
Positiivisten tarinoiden virta	Osallisuutta lisäävät tapahtumat	julkaisut ja tapahtumat
Some- ja medianäkyvyys	Viestintä on strateginen tavoite kaikilla toimialoilla, somenäkyvyyden lisääminen myös kuntalaisten toimesta	somesisällön tuottaminen erityisesti instagramiin mm. nuorisotoimessa.
Näkyvä mainonta ja selkeät opasteet	tapahtumailmoittelun lisääminen	uusia kanavia testaukseen

PARHAAN PALVELUN PAIKKAKUNTA		
TAVOITE	**TOIMENPIDE/HANKE**	**MITTARI**
Kuntalaisten ja yrittäjien hyvä palvelu	nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalveluita kaikille kohderyhmille ympärivuotisesti	toteutuneet tapahtumat
Sujuvat prosessit ja ketterä toiminta	Avustusten haku joustavasti	Kunta-Akkunan tilastot
Positiiviset kohtaamiset	kuntalainen keskiöissä palveluiden tuottamisessa, positiivinen asiakaspalvelukokemus, osallisuus	palautekyselyt, saatu palaute
Yhteistyötahot: mm. hyvinvointialue ja kolmas sektori	Eri verkostot, kuten MiePäVäki	osallistuminen
Vahvistaminen ennakoivasti hyvinvointia	Erilaiset liikkumista ja hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut. Kulttuurihyvinvointiin liittyvät tapahtumat.	Tarjotut palvelut, esim. liikuntaryhmät. Tapahtumien määrä.

LAADUKAS MAASEUTUASUMINEN		
TAVOITE	**TOIMENPIDE/HANKE**	**MITTARI**
Kyläneuvoston toiminnan vakiinnuttaminen	Kylien foorumin toiminnan osallistava vaikutus	Tapaamisten ja osallistujien määrä.

KULTTUURISTA ELÄMYKSIÄ		
TAVOITE	**TOIMENPIDE/HANKE**	**MITTARI**
Kulttuurin kehittäminen kokonaisuutena	ympärivuotisuuden lisääminen	sesongin ulkopuolella tapahtuva toiminta
Luovan kulttuuriyrittäjyyden edistäminen	kulttuurimatkailuhankkeisiin osallistuminen	hankkeet ja niiden resurssit
Kylien kulttuuri tapahtumissa ja matkailussa	osallistaminen suunnitteluun	tapahtumat
Paanutontun tarinat	Paanutontun näkyvyyden lisääminen.	oheistuotteet

NETTOMÄÄRÄRAHAT JA LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Valtuuston sitovuustaso	**TP 2025**	**TA2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
HYTE lautakunta	-673 012	-812 582	-812 342	-820 061	-826 519

Toimielimen sitovuustaso	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
HYTE-hallinto	-84 089	-203 342	-197 772	-201 966	-204 876
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-277 921	-301 178	-303 816	-306 094	-308 387
Liikunta- ja nuorisotoimi	-311 002	-308 062	-310 754	-312 001	-313 256

Poistot	**-73 481**	**-44 640**	**-28 780**	**-23 850**	**-18 050**
HYTE-hallinto	-88	-20	-500	-750	-540
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	-756	-200	-2 100	-2150	-350
Liikunta- ja nuorisotoimi	-72 637	-44 420	-26 180	-20 950	-17 160

HYTE-HALLINTO

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Ira Toppinen

PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallinto tuottaa toimistopalvelut. Hyvinvointityötä seurataan hyvinvointikertomuksessa ja hyvinvoinnin kuntakortissa ja niissä määritellään hyvinvoinnin tavoitteet ja strategiset painopisteet.

Kunta seuraa asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin tilaa sekä niiden taustalla vaikuttavia tekijöitä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä kohentaa asukkaiden osallisuutta ja elämänlaatua. Työskentelyllä osaltaan ennaltaehkäistään myös sairauksia ja syrjäytymistä sekä hillitään sosiaalisia ongelmia ja eriarvoistumista.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehdään yhteistyötä kunnan eri toimialojen kesken. Yhteistyökumppaneita ovat myös eri toimijat paikallisesti ja alueellisesti. Eri toimijoita, joiden kanssa työskennellään ovat esimerkiksi järjestöt, seurakunta, koulut ja oppilaitokset sekä hyvinvointialue ja maakuntaliitto. Verkostotyöskentely liittyen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen on laaja-alaista. Työskentelyn teemoina ovat muun muassa ehkäisevä päihdetyö, mielenhyvinvointi, liikuntaneuvonta ja elintapaohjaus, digihyvinvointi, osallisuuden edistäminen sekä lähisuhdeväkivallan ehkäisy.

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kunnan maksuton lakisääteinen peruspalvelu, joka on tasavertaisesti kaikkien kuntalaisten käytettävissä. Se tarjoaa esteettömän, viihtyisän ja yhteisöllisyyttä edistävän toimintaympäristön opiskelulle, työnteolle, harrastamiselle ja virkistykselle.

Kulttuuritoimen tavoitteena on saavuttaa eri-ikäiset kuntalaiset ja järjestää monipuolisesti erilaisia tapahtumia ympärivuotisesti. Tavoitteena on tukea ihmisten luovaa ilmaisua, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Kirjastopalvelujen lakisääteisenä tehtävänä (Laki yleisistä kirjastoista) on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista tasa-arvoa, lukutaitoa sekä elinikäistä oppimista. Toiminnalla tuetaan aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapauden toteutumista. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet kärsämäkisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kuntastrategiaan sekä kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kulttuuritoimi järjestää maksuttomia tai kohtuuhintaisia kulttuuripalveluja ympäri vuoden omana toimintana sekä yhteistyössä kumppanien kanssa. Kulttuuritoimi tekee jatkuvasti yhteistyötä kunnan eri sektoreiden (kirjasto, vapaa-aika, koulutoimi) samoin kuin seurakunnan, kansalaisopiston, eri yhdistysten, yhteisöjen ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Kirjaston henkilökohtainen asiakaspalvelu on käytettävissä 41 tuntia viikossa. Laajennettu omatoimiaika mahdollistaa tilojen ja palvelujen itsenäisen käytön kirjastokortilla sekä PIN-koodilla arkisin klo 7.00–21.00 ja viikonloppuisin klo 9.00–18.00.

Kirjaston aineistohankinta on monipuolista ja tarpeita vastaavaa. Joki-kirjastojen yhteinen kokoelma on asiakkaiden hyödynnettävissä ja varattavissa joki.finna.fi-verkkokirjaston kautta. Joki-kirjastojen yhteinen logistiikka- ja kuljetusverkosto takaa varatun aineiston nopean ja sujuvan toimituksen. Kärsämäki on mukana valtakunnallisessa e-kirjastossa, jonka kautta tarjotaan ekirjat, e-äänikirjat sekä sähköisesti luettavat aikakausilehdet. Pohjoisen eKirjaston kautta asiakkaiden käytössä on elokuvapalvelu, e-sanomalehdet sekä klassista- ja taidemusiikkia.

Kärsämäen kirjasto panostaa vahvasti lasten ja nuorten lukutaitoon ja tavoittaa heidät laajasti. Kirjasto innostaa lapsia ja nuoria kirjojen pariin tarjoamalla koululaisille kirjastonkäytön opastusta, kirjavinkkausta ja erilaisia lukutempauksia. Myös varhaiskasvatuksen ryhmille järjestetään omia satuhetkiä kuukausittain.

Kirjasto tukee kuntalaisten arkea tarjoamalla pyynnöstä digitukea sekä Kirjat kotiin -palvelua henkilöille, joiden asiointi on estynyt sairauden tai vamman vuoksi. Osallisuutta ja hyvinvointia vahvistetaan kuukausittaisilla kirjakahveilla ja muilla tapahtumilla. Toimintaa kehitetään määrätietoisesti hankkeiden avulla sekä laajassa yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastoverkon ja kolmannen sektorin kanssa.

Arvioinnin avulla seurataan, miten yleisen kirjaston lakisääteiset tehtävät ja toiminta toteutuvat. Kokoelmatyössä painotetaan edelleen sisällön itsearviointia. Koska toimintaa arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden perusteella, saatuja tuloksia hyödynnetään suoraan palveluiden kehittämisessä.

Kulttuuritoimen arvioinnissa huomioidaan tilaisuuksien ja tapahtumien määrä sekä niiden näkyvyys eri medioissa. Kulttuuritoimi pyrkii järjestämään tapahtumia ympärivuotisesti kaikenikäisille kuntalaisille. Monipuolisen kulttuuritarjonnan myötä kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy ja kulttuurin tekijät ja kokijat kohtaavat.

Mittarit / suoritteet	TP 2025	TA 2026	TA 2027	SU 2028	SU 2029
lainaa / asukasluku	11,8	15	15	15	15
kirjastokäyntiä / asukasluku	14,2	14	15	15	15
nettikäyntiä / asukasluku	4,9	4	5	5	5

LIIKUNTA- JA NUORISOTOIMI

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Ira Toppinen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Liikuntatoimi pyrkii luomaan uusia ja pysyviä toimintakäytäntöjä sekä lisäämään kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta eri ikäryhmissä eri teemoilla. Lisäksi osallistumme liikuntapaikkarakentamiseen mm. lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilureittien suunniteluun, toteuttamiseen ja ylläpitoon.

Nuorisotoimen tavoitteena on järjestää yhteistyökumppaneiden kanssa mielekästä toimintaa Kärsämäkisille nuorille, kuten retkiä ja erilaisia teemapäiviä. Nuorisotoimi tekee myös koulunuorisotyötä ja jalkautuvaa nuorisotyötä.

2. TOIMINNAN TAVOITTEET

Liikuntatoimen tavoitteena on edistää liikkumista korostaen väestön terveyttä ja hyvinvointia sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Liikuntatoimi pyrkii luomaan ja ylläpitämään edellytyksiä kuntalaisten omatoimiselle liikunnan harrastamiselle sekä monipuoliselle ja laajalle järjestötoiminnalle. Toimiva, väestön terveyttä ja aktiivisuutta lisäävä liikuntatoimi, on osa kuntalaisten viihtyisyyttä ja kunnan vetovoimaisuutta.

Haluamme parantaa nuorten elinoloja ja luoda edellytyksiä nuorten kansalaistoiminnalle. Nuorisotila Poppis on maksuton nuorten kohtaamispaikka, jossa nuoret voivat vapaa-ajallaan tavata toisiaan turvallisessa ympäristössä nuoriso-ohjaajan läsnä ollessa. Poppiksessa voi esimerkiksi pelata erilaisia pelejä sekä viettää aikaa kavereiden kanssa. Siellä myös järjestetään erilaisia teemailtoja. Nuoriso-ohjaaja tekee myös nuorisotyötä koululla ja jalkautuu nuorten pariin. Retkiä järjestetään keskimäärin kolme kertaa vuodessa.

3. PERUSTELUT JA MITTARIT

Mittareina voidaan käyttää liikuntapaikkojen määrää suhteessa asukaslukuun, eri tahojen järjestämiin liikuntaryhmiin ja esimerkiksi Muutosvoima-hankkeen kautta elintapaohjaukseen osallistuneiden kuntalaisten määrää sekä liikuntatilojen käyttöastetta.

Mittareina voidaan käyttää nuorisotilan aukiolotunteja, kävijämäärät vaihtelevat. Sekä retkille osallistuneiden määriä.

HYTE-hallinto	**TP 2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
Toimintatuotot	541	310	0	0	0
Toimintakulut	-84 630	-203 652	-197 772	-201 966	-204 876
Netto	**-84 089**	**-203 342**	-197 772	**-201 966**	**-204 876**
Poistot	-88	-20	-500	-750	-540

Kirjastotoimi					
Toimintatuotot	1 803	1 300	3 800	3 800	3 800
Toimintakulut	-239 741	-265 318	-270 406	-272 684	-274 977
Netto	**-237 938**	**-264 018**	-266 606	**-268 884**	**-271 177**
Poistot	-756	-200	-2 100	-2 150	-350
Kulttuuritoimi					
Toimintatuotot	600	0	300	300	300
Toimintakulut	-40 583	-37 160	-37 510	-37 510	-37 510
Netto	**-39 983**	**-37 160**	-37 210	-37 210	-37 210
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	**TP2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
Toimintatuotot	2 403	1 300	4 100	4 100	4 100
Toimintakulut	-280 324	-302 478	-307 916	-310 194	-312 487
Netto	**-277 921**	**-301 178**	**-303 816**	**-306 094**	**-308 387**
Poistot	-756	-200	-2 100	-2 150	-350

Liikuntatoimi					
Toimintatuotot	2 940	200	0	0	0
Toimintakulut	-204 156	-174 750	-181 670	-181 670	-181 670
Netto	**-201 216**	**-174 550**	**-181 670**	**-181 670**	**-181 670**
Poistot	-72 496	-44 400	-26 120	-20 880	-17 100
Nuorisotoimi					
Toimintatuotot	3 452	0	0	0	0
Toimintakulut	-113 238	-133 512	-129 084	-130 331	-131 586
Netto	**-109 786**	**-133 512**	**-129 084**	**-130 331**	**-131 586**
Poistot	-141	-20	-60	-70	-60
Liikunta- ja nuorisotoimi	**TP2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
Toimintatuotot	6 392	200	0	0	0
Toimintakulut	-317 394	-308 262	-310 754	-312 001	-313 256
Netto	**-311 002**	**-308 062**	**-310 754**	**-312 001**	**-313 256**
Poistot	-72 637	-44 420	-26 180	-20 950	-17 160

HYTE lautakunta yhteensä	**TP2025**	**TA 2026**	**TA 2027**	**SU2028**	**SU2029**
Toimintatuotot	9 336	1 810	4 100	4 100	4 100
Toimintakulut	-682 348	-814 392	-816 442	-824 161	-830 619
Netto	**-673 012**	**-812 582**	**-812 342**	**-820 061**	**-826 519**
Poistot	-73 481	-44 640	-28 780	-23 850	-18 050